

enim neq; ex necessitate sequitur, neq; ab aliquo Catholicismo in concionem suam adduci potest) faltem ut modus veri distinctus in re ipsa a re modifica tatione autem absurdus illi non est. Sequela pater, quia hic actus dicitur realiter ad ipsi voluntati, additione autem reals sine distinctione in re intel ligi non potest, tunc praesertim quando additionis talis est, ut possit non fieri. Minor autem multis modis probari potest ex dictis supra de simplicitate Dei: illa enim distinctione modalis aperi excludit a Deo omni modum simpliciter. Quod ex terminis ipsius videtur evidens, quia simplicior est res nude sumpta, quam affecta modo in re ipsa distincta, vel quam illud constitutum, quod ex ipsa & modo resultat. Item quia compositionis nihil aliud est, quam constans ex extremis in re ipsa distinctis, ut supra dicebamus.

xvi. Ex quo vterius necesse est, ut voluntas diuina comparatur ad talern modum, ut vera potentia ad suum actum distinctum, id est duplice ratione. Primo in ratione potentia elementis ac vere efficiens, quid n. deest tali actui ut vere ac proprie habeat. Nunquid quod non realiter sed modaliter distinguuntur? At hoc nihil referit, nam etiam modi ex natura rei distincti per veram efficienciam producentur, praeferuntur quando non sunt cum ipsa natura conuenient per naturalem resultantiam. Aut vero obstat, quod tales actus quoniam sunt, ex extermitate sunt? Sed hoc etiam nihil referit, nam creatio etiam vel il luminatio possit esse aeterna cum vera efficiencia. Illud certe apparentius dici posset, illos actus non fieri, quia ex ipsa diuina substantia sunt, sicut Verbum Iuiniunum non sit, quia producitur de substantia Dei. Sed licet hoc iustificat ut talis actus non possit dici creare, quia reuera non fit ex nihil, in id non potest obstat quoniam per veram efficienciam fiat, quia non erit de substantia Dei tanquam de essentiis, sed tanquam de subiecto.

xvii. Vnde hinc vterius inferatur, comparati voluntas diuina ad talern actum non solum sub ratione potentia actus, sed et per modum potentie receptiva, & vere passiva, ex qua educitur talis actus. Et quidquid propriæ entitatis in illo est. Quod quidem locum non habet in exemplo adducto de productione Filii, nam Filius ita producitur de substantia Patris, vt non sit aliquid distinctum ab illa substantia, sed simpliciter suppositum in illa substantiis, et id cum illa. At vero hic actus, que quo loquimur, producitur de substantia tanquam quid distinctum ab illa. Vnde intelligi non potest quoniam prodit et eius sic vera effectio, & cum non sit creatione, erit educitur ex suppositio subiecto, iterendum ergo ibi vera ratione potentia actus & passiva. Et confirmatur, nam ostensum est illi actus non esse ens necessarium & per essentiam, nisi aut actio per quod fit, vel communatur aliquid esse quod non est de essentia rei productæ, et vera effectio, sequitur ergo esse in Deo aliiquid vera factum, & quod non est Deus: nihil non factum est Deus. Item quia ostensum est illum actum non esse ens necessarium, neque esse suum esse per essentiam; ergo non est Deus.

xviii. Vtrum deniq; sequitur, talern actum esse verum accidente diuina substantia, & productione eius non solum esse effectiōnem, sed et imperfectionem, nempe accidentalem. Sequelam probabo primo ex definitione, quia ille actus potest adesse & abesse, & aliqui est ex parte substantiam

A rei, quia sine illo esset integra, & cōsummata substantialiter. Dicent fortassis non posse adesse & abesse, quia si adest, non potest abesse, neque est obiectum vel uestis. Sed hoc fuit volum etiam quia inde ad subsummam sit esse accidentis inseparabile, dum est quia ad rationem accidentis necesse non est ut possit adesse & abesse in sensu compositionis, sed sufficiat in sensu divisionis, id est, quod quantum est ex parte, ita sit extra substantiam rei ut possit adesse, vel abesse ab illa, sive possit unum potest aliud succederet, sive non. Altera dico posset, hunc actum non esse accidens, quia non est res distincta, sed modulus. Sed hoc etiam nullus momentum est, quia modulus non est extra latitudinem accidentis, ut inductione facile ostendit potest, & infra tractabitur. Vnde etiam de actionibus nostris voluntatis nondum exploratorum an sint res, vel modi distincta, cum tamen constet esse accidentia. Tandem ille actus liber prout est modulus diuinæ voluntatis, aut est substantia, vel accidens, non enim est medium: non est autem substantia, quia increata esse non potest, cum ab illa distinguatur, neque etiam creata, quia non possit esse intra Deum, aut actuare diuinam voluntatem. Necque etiam esse potest substantia tanquam modulus substantialis, incrementa substantiae, cum nullo modo ad coniunctionem, vel complementum substantiae pertineat, relinquitur ergo ut si accidens.

Explicatur & defenditur alter prececedens sententia.

Viderunt hec incommoda nonnulli ex defensionibus opinionis Caietani, & more verius sunt illa admittere, ideoque ad illa vitanda contumaciam ita declarare, aut temperare, ut dicat hos actus seu perfectiones liberas aliquid quidem addere perfectioni necessariæ Dei, illud vero ad datum in Deo actu ex istis, nullo modo distinctum ex natura rei a perfectione necessaria ipsius Dei. Quia haec duo non videntur pugnantia, scilicet, quod addatur aliquid, & illud non sit distinctum, nam hoc ipso quod adiungitur substantia Dei, fit ipsa substantia Dei, Filioli, & diuina vero, aliquid perficit, non addat etiam Dei simile considerat, quod additum per filii generationem producitur, vel comprobatur, vt more nostro loquamur. Et tamen non est distinctum illo modo in re substantia Dei ergo, &c. Quod si haec duo incompatibilia non sunt, vnumque afferten, omnes difficultates optime expeditior. Nam, si huius actus liberi adiungatur aliquid reale, facile intelligitur quo modo formaliter constituant Deum voluntem libere, si autem illud quod addunt non est distinctum in re a voluntate diuina, cessant incommoda quae ex opinione Caietani inferri videbantur. Et ita etiam intelligitur optimè quo modo in his actibus sic immutabilitas: nam id quod addunt, ex extermitate additor voluntati diuina, quia, cum Deus habeat infinitam scientiam nihil haber quod expectet ad omnem liberam determinationem, & cum voluntas eius sit infinite perfecta, non debet manere tunc pensa, & quia acceptus per infinitam extermitatem, & ideo ab extermite non habet omne suum decreatum liberum. Et quia id quod addit tale decretu omnino identificatur ipsi